

Oddelenie sťažností a petícií

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo 12/2021-pet.-9.2 54584/2021	Vybavuje/kontakt 59562604	Dátum 8. októbra 2021
-----------------------	--	------------------------------	--------------------------

Vec

Petícia proti výstavbe viacpodlažných domov a domov na vode v Jakubove pri jazere Šutrovňa – oznámenie výsledku vybavenia petície

Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR) bola dňa 13. augusta 2021 doručená petícia označená ako „*Petícia proti výstavbe viacpodlažných domov a domov na vode Jakubov pri jazere Šutrovňa*“ (ďalej len „petícia“), v ktorej ste uvedená ako osoba určená na zastupovanie v styku s orgánom verejnej moci. Podanie obsahuje sprievodný list, 18 písomných podpisových hárkov a na 4 stranách zoznam osôb, ktorí petíciu podporili v elektronickej podobe na stránke www.peticie.com (ďalej len „zoznam osôb“). Ďalej bolo priložené aj oznámenie obce Jakubov zo dňa 1. apríla 2021 o začatí územného konania vo veci stavby „*Jakubov – Nová Šutrovňa – rekreačné chaty*“ (ďalej len „plánovaná výstavba chát“).

Po oboznámení sa s obsahom podania bolo zistené, že petícia spĺňa požiadavky uplatnenia petičného práva podľa zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o petičnom práve“), nakoľko obsahuje predmet verejného alebo iného spoločného záujmu. Z hľadiska formálnych náležitostí upravených v § 3 ods. 3, § 4 ods. 2 a 3, § 4a ods. 6 a § 5 ods. 1 zákona o petičnom práve konštatujeme, že väčšina podpisov na písomných podpisových hárkoch spĺňa formálne náležitosti upravené v zákone o petičnom práve, avšak zoznam osôb neobsahuje úplné údaje podporovateľov petície v súlade s § 4 ods. 2 a § 4a ods. 6 zákona o petičnom práve (chýba úplná adresa pobytu).

V petícii podpísané osoby vyjadrili nesúhlas s výstavbou v Jakubove pri jazere Šutrovňa z dôvodu narušenia prirodzeného prírodného rázu krajiny a chráneného vtáčieho územia a negatívneho vplyvu na faunu a flóru, a s tým súvisiace znečistenie životného prostredia, obmedzenie prístupu k jazeru a znemožnenie výkonu rybárskeho práva. Ďalej žiadali zohľadnenie petície zo strany MŽP SR pri všetkých rozhodnutiach týkajúcich sa výstavby viacpodlažných domov a domov na vode v Jakubove pri jazere Šutrovňa.

Po posúdení petície v zmysle ustanovenia § 5 ods. 6 zákona o petičnom práve a na základe stanovísk vecne príslušných útvarov MŽP SR, a to sekcie tvorby krajiny, sekcie ochrany prírody a biodiverzity, sekcie vôd a odboru posudzovania vplyvov na životné prostredie, Vám zasielame nasledovné odôvodnenie.

Podľa § 37 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) podkladom pre vydanie územného rozhodnutia sú územnoplánovacie dokumentácie – územné plány obcí a zón. To znamená, že v rámci územného konania o umiestnení stavby (napr. aj pri výstavbe viacpodlažných domov a domov na vode Jakubov pri jazere Šturovňa), je stavebný úrad v obci povinný skúmať, či predmetná stavba je alebo nie je v súlade s platným územným plánom obce.

Obstarávanie a schválenie územného plánu obce a zóny je originálnou kompetenciou obce. Územný plán obce ustanovuje zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce v nadväznosti na okolité územie a prípustné, obmedzené a zakázané funkčné využívanie plôch. Je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie obcí. Pri jeho obstarávaní obec, ako orgán územného plánovania, je povinná v súlade s § 22 stavebného zákona dohodnúť návrh územného plánu s dotknutými orgánmi štátnej správy, ktoré chránia záujmy podľa osobitných predpisov. Sú to aj orgány životného prostredia, ktoré prihliadajú na ochranu zložiek životného prostredia. Zároveň je obec povinná prerokovať návrh územného plánu obce a zóny aj s verejnosťou a s dotknutou samosprávou a ostatnými právnickými osobami. Do pripomienkovania návrhu sa môžu zapojiť všetci obyvatelia obce.

Obec Jakubov má vypracovaný územný plán obce, ktoré dňa 23. januára 2012 schválilo obecné zastupiteľstvo uznesením č. 2/2012. Závazná časť územného plánu obce Jakubov bola vyhlásená všeobecne záväzným nariadením (VZN) č. 1/2012. Následne boli obcou obstarané aj Zmeny a doplnky č. 1 z roku 2015 (VZN č. 4/2015) a č. 3 z roku 2018 (VZN č. 10/2018). MŽP SR nemá k dispozícii všetky informácie, ktoré sa týkajú územného plánu obce Jakubov. MŽP SR nie je orgánom územného plánovania podľa stavebného zákona. To znamená, že nevieme, či predmetná navrhovaná stavba je už súčasťou schváleného územného plánu obce alebo sa iba tento zámer pripravuje. Odporúčame obyvateľom (podporovateľom petície), aby sa so svojimi pripomienkami k plánovanej výstavbe chát obrátili na príslušnú samosprávu, zapojili sa prípadne do pripomienkovacieho procesu k zmenám a doplnkom územného plánu.

Ďalej konštatujeme, že pojem dom na vode nie je presne definovaný, môže ísť o „dom na koloch“ alebo o „plávajúci dom“, čiže hausbót. Hausbót nie je stavbou v zmysle stavebného zákona, ale je plavidlom, resp. plávajúcim zariadením podľa § 2 písm. j) zákona č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Negatívne účinky stavby na životné prostredie nesmú prekročiť limity dané osobitnými predpismi podľa § 3 ods. 1 vyhlášky č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Podľa § 9 tejto vyhlášky stavba, na ktorej vzniká odpad, musí mať vyriešené nakladanie s odpadom, to znamená tiež zneškodňovanie odpadových vôd.

Podľa § 36 ods. 2 a 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“) ak v danej lokalite nie je vybudovaná verejná kanalizácia, stavba musí mať individuálny primeraný systém zneškodňovania odpadových vôd, ktorým je najmä vodotesná žumpa a malá čistiareň odpadových vôd.

Vodný zákon nezakazuje výstavbu pri vodných plochách alebo na nich a výstavba jedno- či viacpodlažných, ako aj „domov na vode“, podľa ustanovení vodného zákona nie je zakázanou činnosťou.

Regulatívy funkčného využívania územia a zásady jeho usporiadania sú stanovené v záväznej časti územného plánu obce, prípadne územného plánu zóny. Pri ich tvorbe má orgán štátnej vodnej správy, v tomto prípade Okresný úrad Malacky, postavenie dotknutého orgánu, ktorý sa k územným plánom obcí a územným plánom zón vyjadruje podľa § 28 ods. 2 písm. j) vodného zákona. Stavby môžu byť rozhodnutím umiestnené, stavebne povolené a kolaudované len za predpokladu, že ich navrhovaný zámer je v súlade s územným plánom obce, resp. územným plánom zóny. Na rozhodovanie vo veci umiestňovania stavieb (napr. aj viacpodlažných domov a domov na vode pri jazere Šutrovňa v Jakubove) a konaní nasledujúcich podľa stavebného zákona je plne kompetentná obec ako príslušný stavebný úrad, samozrejme na základe vyjadrení dotknutých orgánov štátnej správy.

K námietke týkajúcej sa údajného obmedzenia prístupu k jazeru a znemožnenia výkonu rybárskeho práva konštatujeme, že v danom prípade (lokalita jazera Šutrovňa v Jakubove) ide o rybársky revír č. 1-0930-1-1 Štrkovisko Jakubov I. Z popisu rybárskeho revíru vyplýva, že nejde o vodný tok, ale o ostatnú vodnú plochu. Pozemky pod ostatnými vodnými plochami sú spravidla vo vlastníctve fyzických a právnických osôb.

Zákon č. 216/2018 Z. z. o rybárstve a o doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rybárstve“) vo svojich ustanoveniach nezakladá oprávnenie pre užívateľa rybárskeho revíru využívať, resp. mať umožnený výkon rybárskeho práva po celom obvode rybárskeho revíru a z ktoréhokoľvek miesta. Výkon rybárskeho práva je podľa § 4 ods. 1 zákona o rybárstve definovaný nasledovne: „*Rybárske právo je oprávnenie chrániť, chovať a loviť ryby vo vodách určených ako rybárske revíry a ulovené ryby si privlastňovať, ako aj oprávnenie užívať na to v nevyhnutnej miere pobrežné pozemky.*“. To znamená, že pri uplatňovaní výkonu rybárskeho práva musia byť rešpektované a dodržiavané obmedzenia alebo povinnosti vyplývajúce z iných právnych predpisov, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na ich základe a nesmie dochádzať k porušovaniu práv a právom chránených záujmov vyplývajúcich z týchto predpisov. Vzhľadom na vyššie uvedené považujeme tvrdenie týkajúce sa znemožnenia výkonu rybárskeho práva z dôvodu obmedzenia prístupu k jazeru (vo vymedzenej časti) za neopodstatnené.

Ďalej z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny uvádzame, že plánovaná výstavba chat sa nachádza v Chránenej krajinej oblasti Záhorie (ďalej len „CHKO Záhorie“), v území v ktorom platí 2. stupeň ochrany. Zasahuje do Chráneného vtáčieho územia SKCHVU016 Záhorské Pomoravie (ďalej len „CHVÚ Záhorské Pomoravie“). Plánovaná výstavba chat sa síce nachádza v tesnej blízkosti už existujúcej výstavby, avšak najmä v prípade hausbótov ide o novú činnosť na lokalite. Na Jakubovskej šutrovni každoročne zimuje na vodnej ploche niekoľko stoviek zimujúcich druhov vtákov (ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Záhorské Pomoravie). Takýto zásah do vodnej plochy (umiestnenie hausbótov) môže mať nepriaznivý vplyv na toto zimovisko v lokalite. I vzhľadom na riziko, že takýto zámer nemusí byť v budúcnosti v tejto lokalite jediný.

Petíciou sa požaduje, aby MŽP SR zohľadnilo petíciu pri všetkých rozhodnutiach týkajúcich sa výstavby viacpodlažných domov a domov na vode v Jakubove pri jazere Šutrovňa. K tomu uvádzame, že MŽP SR nie je príslušným orgánom štátnej správy pri povoľovaní stavieb. Dotknutým orgánom v konaní o vydaní územného rozhodnutia a stavebného povolenia z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny je príslušný okresný úrad v sídle kraja, odbor starostlivosti

o životné prostredie. Podľa našich zistení Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie (OÚ OSOŽP BA) na základe odborných stanovísk miestne príslušnej organizácie ochrany prírody a krajiny (Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Správa CHKO Záhorie) z hľadiska možných negatívnych vplyvov na predmet ochrany CHVÚ Záhorské Pomoravie, najmä umiestnením hausbótov, rozhodnutím zo dňa 21. septembra 2021 nevydal súhlas na zmenu stavu mokrade v súvislosti pripravovaným projektom plánovanej výstavby chát. Je potrebné však zdôrazniť, že predmetné rozhodnutie OÚ OSOŽP BA ešte nenadobudlo právoplatnosť, a teda účastníci konania sa môžu voči nemu odvolať.

Záverom dodávame, že na MŽP SR bolo od iného subjektu doručené podanie označené ako podnet podľa § 19 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov na ŽP“) v rámci navrhovanej činnosti „Jakubov – Nová Šturovňa – rekreačné chaty“. V zmysle § 19 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP príslušný orgán v konaní o podnete rozhodnutím určí, či navrhovaná činnosť alebo jej zmena, ktorá nie je uvedená v prílohe č. 8 alebo nedosahuje prahovú hodnotu uvedenú v prílohe č. 8, bude alebo nebude ďalej predmetom posúdenia podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP. V tejto súvislosti uvádzame, že MŽP SR aktuálne vyhodnocuje, či sa skutočne jedná o odôvodnený písomný podnet podaný v súlade s § 19 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP a zároveň preveruje a zhromažďuje informácie súvisiace s predmetnou vecou. Až po objasnení týchto skutočností bude možné vyhodnotiť relevantnosť podaného podnetu.

Na základe vyššie uvedených faktov týmto oznámením považujeme Vašu petíciu z hľadiska zákona o petičnom práve za zodpovedanú.

S pozdravom

Ing. Zuzana Domsitzová
vedúca oddelenia